

Rudolf Steiner

O lotosových kvetoch

Pohyblivosť lotosových kvetov (čakier) sama osebe nestačí. Človek musí byť schopný s plným vedomím samostatne riadiť a ovládať pohyb svojich duchovných orgánov. Inak by sa stal hračkou vonkajších síl a moci. Aby sa ňou nestal, musí získať schopnosť vnímať „Vnútorň hlas“. Preto má byť rozvíjané aj **éterické**, nielen duševné telo. Toto je jemné telo, ktoré sa jasnovidcovi javí ako akýsi dvojník fyzického tela. Éterické telo je medzi fyzickým telom a duševným telom. Ak má niekto jasnovidné schopnosti, môže si odsugerovať pri plnom vedomí fyzické telo človeka, ktorý je pred ním. To zodpovedá na vyššom stupni presne cvičeniu „pozornosti od niečoho“. To, čo je pred ním, môže jasnovidec vo svojom vnímaní úplne vymazať a v takom prípade sa mu aj fyzické telo stane celkom priehľadné. Ak to urobí u človeka, ktorý stojí pred ním, zostane pred jeho duševným zrakom – okrem duševného tela – ešte aj tzv. éterické telo. Je obsiahlejšie než obe predošlé a aj ich prestupuje. Éterické telo má približne veľkosť a tvar fyzického tela, zaujíma približne rovnaký priestor ako fyzické telo. Je to nanajvýš jemný a jemne organizovaný útvar. Jeho základná farba sa líši od siedmich farieb spektra. Kto je schopný ho pozorovať, pozná farbu, ktorá v zmyslovom pozorovaní vlastne vôbec nejestvuje. Najskôr sa podobá na farbu broskyňového kvetu. V prípade, že chceme pozorovať éterické telo úplne samostatne, musíme aj duševné telo vymazať podobným cvičením pozornosti, ako predtým. Ak to neurobíme, vzhľad éterického tela sa prestupujúcim duševným telom úplne zmení. Čiastočky éterického tela sú u človeka v ustavičnom pohybe. Nesčíselné prúdy ním tiahnú všetkými smermi. Tieto prúdy udržujú a regulujú život. Každé živé telo má takéto éterické telo. Majú ho rastliny, zvieratá, dokonca aj u minerálov môže starostlivý pozorovateľ badať jeho stopy. Spomenuté prúdy a pohyby sú celkom nezávislé od vôle i vedomia človeka, tak ako činnosť srdca alebo žalúdka vo fyzickom tele.

Kým sa človek neujme vyvíjania nadzmyslových schopností, zostáva táto nezávislosť nenarušená. Lebo na určitom stupni znamená vyšší vývoj práve to, že k prúdom a pohybom nezávislým od vedomia pribudnú ďalšie, ktoré už človek vytvára vedome.

Len čo dospelo tajné školenie potiaľ, že príslušné lotosové kvety začínajú krúžiť, vykonal žiak už časť z toho, čo má za následok prebudenie konkrétnych prúdov a pohybov v jeho éterickom tele. Cieľom tohto vývoja je, aby sa v **oblasti fyzického srdca vytvorilo akési centrum**, odkiaľ vychádzajú prúdy a pohyby najrozličnejších duchovných farieb a foriem. Tento stredný bod v skutočnosti nie je púhy bod, ale veľmi zložitý útvar a prekrásny orgán. Žiari a duchovne sa trbliece v najrôznejších farbách a prejavuje sa v pravidelných tvaroch, ktoré sa rýchlo menia. Z tohto orgánu potom plynú ďalšie formy a farebné prúdy do ďalších častí tela, ale aj mimo nich: prenikajú celým duševným telom a ožarujú ho. Najdôležitejšie z nich však vedú k lotosovým kvetom. Prestupujú ich jednotlivé lupienky a riadia ich otáčanie: potom prúdia končekmi lupenov von, aby sa napokon stratili v priestore. Čím je niekto vyspelejší, tým širší je okruh, v akom sa tieto prúdy šíria.

Dvanásťlúpeňový lotosový kvet je vo zvlášť úzkom vzťahu s týmto stredným bodom. Ved' doňho bezprostredne vchádzajú spomínané prúdy. Ním potom prekračujú prúdenia najednej strane smerom k šestnásť a dvojlúpeňovému, kým na druhej strane k osem, šesť a

štvorlupeňovému lotosovému kvetu. V tomto usporiadaní je príčina, prečo treba pri tajnom školení venovať takú starostlivosť lotosovému kvetu s dvanástimi lupeňmi. **Keby sa tu dialo niečo chybné, narušil by sa vývin celej sústavy.** Z toho, čo sme povedali, sa dá usúdiť, aké jemné a intímne je tajné školenie, ako presne treba dodržiavať predpisy, ak sa má všetko vyvíjať správnu cestou. Z toho je zrejmé, že o pokynoch pre rozvinutie nadzmyslových schopností môže hovoriť len ten, kto sám na sebe skúsil, čo u druhého mieni vypestovať, a je teda dokonale schopný zistiť, či budú mať jeho pokyny vskutku úspech.

Tak vstupuje človek do duchovného sveta. Keď už dospel až sem, **začína novým spôsobom chápať**, čo vyriekli veľkí učitelia ľudstva. Buddhove slová a evanjeliá budú naňho odteraz pôsobiť novým spôsobom. Preniknú ho blaženosťou, akú predtým ani netušil. Lebo tón ich slov sleduje pohyby a rytmy, ktoré teraz v sebe vyvinul. Teraz môže priamo spoznať, že taký človek, akým bol Buddha, akými boli evanjelisti, nevyslovuje vlastné zjavenia, ale také, ktoré k nemu plynuli z najintímnejšej podstaty vecí.

Duchovná veda hovorí o **štyroch vlastnostiach**, ktoré si človek má získať po “ceste skúšky”, aby postúpil na vyšší stupeň poznania. Prvá vlastnosť je vedieť v myšlienkach oddeliť skutočné od zdania, pravdu od púhej domnienky. Druhá vlastnosť je správne hodnotenie pravdivého a skutočného vzhľadom na zdanie. Tretia je vykonávanie šiestich, v minulej kapitole spomínaných vlastností, ovládame myšlienok, ovládanie skutkov, stálosti, trpezlivosti viery a vyrovnanosti. Štvrtá je láska k vnútornej slobode.

A ďalej je dôležité, aby sa o čo najväčšiu zreteľnosť usiloval aj v rečovom vyjadrení. Ľudia, ktorí začínajú tušiť niečo nadzmyslové, sa o týchto veciach **radi rozhovoria**. Následkom toho sa **zastavia v správnom vývoji**. Čím o týchto veciach budeme menej hovoriť, tým lepšie pre nás. Iba tomu je dovolené rozprávať, kto už dospel k určitej zrelosti. Na začiatku školenia sa žiaci zvyknú čudovať, ako málo je duchovne vyškolený jedinec “zvedavý” na ich zážitky. Najzdravšie by bolo, keby o nich pomlčali a nehovorili o úspechu alebo neúspechu vo vykonávaných cvičeniach alebo o tom, ako dodržiavajú pokyny. Lebo duchovne vyškolený má k dispozícii celkom iné pramene, ak chce svoj pokrok posúdiť, ako sú ich priame oznámenia. Osem príslušných lupeňov zo šestnásťlupeňového lotosového kvetu pri takých oznámeniach vždy o niečo **stvrдне**, hoci by mali zostať mäkké a poddajné. Ozrejmime si to na príklade. Dovoľujem sa nejakú správu a okamžite si o nej vytvorím úsudok. Potom príde ďalšia správa, ktorá je odlišná od prvej. To ma **donúti pozmeniť môj hotový úsudok**. A následok bude: nepriaznivý vplyv na môj šestnásťlupeňový lotosový kvet. Situácia by bola úplne iná, keby som sa bol **na začiatku zdržal úsudku**, keby som bol v celej veci vnútorne, v myšlienkach, pomlčal, kým by som nedospel k bezpečne overeným údajom. Opatrnosť pri tvorení a vyslovovaní úsudkov sa stane charakteristickým znakom žiaka. Pomocou toho **rastie jeho citlivosť voči dojmom a skúsenostiam ktoré necháva mlčky pôsobiť v sebe, aby získal väčšiu oporu pre svoj úsudok**. Sú to modročervenkasté a ružovočervenkasté oddtiene, ktoré sa pri takejto zdržanlivosti zjavujú v lotosových kvetoch (čakrách), kým inak to bývajú oddiene tmavočervené a oranžové.